

Tillæg til § 12 miljøgodkendelse af
husdyrproduktionen på ejendommen
Rævebakkevej 1, 9510 Arden

9. august 2016

Virksomheden: "Kragelund"
Beliggenheds adresse: Rævebakkevej 1, 9510 Arden

CVR nr. 98333053
CHR nr. 31899

Stamblad:

Virksomhedens ejer og kontaktperson	Ejer og kontaktperson: Per Kragelund Tlf.nr. 98 56 25 14 mobil 40 45 23 14
Virksomhedens adresse	Rævebakkevej 1, 9510 Arden
Virksomhedens matrikelnumre	Nysum By, Ravnkilde 5m Rold By, Rold 3e Gandrup By, Vebbestrup 7c Gandrup By, Vebbestrup 7a Nysum By, Ravnkilde 9d Gandrup By, Vebbestrup 2d
Kommune	Mariagerfjord Kommune
CVR-nr. / P-nr. - CHR-nr.	CVR nr. 98333053, CHR nr. 31899
Ejendomsnummer	8460000481
Betegnelse	Tillæg til § 12

Læsevejledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse består af 3 kapitler samt relevante bilag. Første kapitel indeholder en beskrivelse af de generelle forhold for tillæg til miljøgodkendelsen, herunder bl.a. gyldighed, lovgrundlag og klagevejledning. Andet kapitel indeholder vilkår for tillæg til miljøgodkendelsen. Her beskrives vilkår for diverse drifts- og forvaltningsmæssige forhold, som skal overholdes for at tillæg til miljøgodkendelsen kan godkendes af myndigheden. Tredje kapitel indeholder Mariagerfjord Kommunes beskrivelse og vurdering af de miljømæssige forhold i forhold til det husdyrbrug, der godkendes. Bilagene indeholder bl.a. kort og planer over bygninger og arealer, beredskabsplan m.m.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
1. GENERELLE FORHOLD TIL TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	4
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ.....	4
1.2 GODKENDELSE.....	4
1.3 GYLDIGHED	5
1.4 GENERELT.....	5
1.5 KLAGEVEJLEDNING.....	8
1.6 OFFENTLIGGØRELSE	9
2. VILKÅR FOR TILLÆGGET TIL MILJØGODKENDELSEN	11
2.1 GENERELT.....	11
2.18 UDBRINGNINGSAREALER	11
3. MILJØREDEGØRELSE OG VURDERING	12
3.1 KORT RESUMÉ.....	12
3.2 HUSDYRGØDNINGSPRODUKTION, DYRETRYK OG UDBRINGNINGSAREALER.....	12
3.3 NATUR OG VAND.....	12
3.3.1 <i>Ammoniak</i>	12
3.3.2 <i>Tab af næringsstoffer til overfladevand</i>	13
3.3.3 <i>Kvælstofudvaskning til grundvandet</i>	15
4. SAMLET VURDERING	16
BILAG 1: UDBRINGNINGSAREALER	17
BILAG 1: UDBRINGNINGSAREALER - FORTSAT	18
BILAG 1: UDBRINGNINGSAREALER - FORTSAT	19
BILAG 2: UDPEGNINGSGRUNDLAG FOR BERØRTE NATURA 2000-OMRÅDER	20
BILAG 3: NFI OG INDVINDINGSOPLANDE	21
BILAG 4: BILAG TIL REBILD KOMMUNES UDTALELSE	22

1. Generelle forhold til tillæg til miljøgodkendelse

1.1 Ikke teknisk resumé

Per Kragelund har søgt Mariagerfjord Kommune om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Rævebakkevej 1, 9510 Arden, jf. § 12 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" (lov nr. 1572 af 20. december 2006).

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i dette system.

Mariagerfjord Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af det indsendte ansøgningsskema nr. 86371, version 2 (dette skema indeholder den samlede udvidelse på ejendommen siden 2007).

Baggrund

Husdyrbruget på Rævebakkevej 1, 9510 Arden fik 18. maj 2010 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til at udvide sin malkekvægsproduktion fra 270 DE til 483 DE (efterdagældende beregninger).

Per Kragelund søger nu Mariagerfjord Kommune om at tillæg til denne miljøgodkendelse. Ansøger har opkøbt og driver i dag Hulemosevej 5, 9510 Arden. Pga. dette opkøb er der mere husdyrgødning i gødningsregnskabet, idet husdyrgødningen fra Hulemosevej bliver importeret og udbragt på de tilknyttede marker. Der søges derfor om en ændring og udvidelse af det godkendte udbringningsareal samt en ændring i mængden af den udbragte husdyrgødning.

Produktionsændring

Der ændres ikke på dyreholdets sammensætning eller størrelse.

Anlægsændringer

Der sker ingen anlægsændringer.

Arealændringer

Der søges derfor om en ændring og udvidelse af det godkendte udbringningsareal samt en ændring i mængden af den udbragte husdyrgødning.

1.2 Godkendelse

Mariagerfjord Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen beliggende på adressen Rævebakkevej 1, 9510. Afgørelsen meddeles i medfør af Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Der skal gøres opmærksom på, at tillæg til miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning.

Tillægget omfatter den beskrevne ændring i produktionen (inddragelse af nye udbringningsarealer og ændring i mængden af den udbragte husdyrgødning).

Afgørelsen om tillæg til miljøgodkendelse meddeles på baggrund af, at Mariagerfjord Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger, indkommet til Mariagerfjord Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen,

med mindre vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

1.3 Gyldighed

Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse.

Hvis tillægget til miljøgodkendelse ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Dette tillæg til godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

1.4 Generelt

Tillægget til miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug.

Mariagerfjord Kommune har udarbejdet tillægget til miljøgodkendelsen med hensyntagen til "Mariagerfjord Kommuneplan".

Udkastet til tillægget til miljøgodkendelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og parter fra 8. juli til 22. juli 2016, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Projektet er vurderet at være af underordnet betydning for naboer jf. § 56, stk. 2 i Husdyrloven, idet der alene sker ændringer som vedrører udbringningsarealerne

Herudover har sagen har været sendt i høring i Rebild Kommune, idet ejendommen har udbringningsarealer, som er beliggende i hhv. Rebild Kommune og Aalborg Kommune

Rebild Kommune har følgende udtalelse til sagen:

Udbringningsarealer Rebild Kommune

Udbringningsarealerne i Rebild Kommune ligger omkring ejendommene Rævebakkevej 4 og 5 og Nysum Byvej 59.

Museumsloven

Ingen fredede fortidsminder eller beskyttede diger ligger inden for udbringningsarealerne.

Naturbeskyttelsesloven

Den oplyste anvendelse af arealerne forudsætter ikke dispensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer eller fredningsbestemmelser.

I det følgende vurderes påvirkninger fra drift af arealerne i forhold til naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttet natur. Med naturbeskyttelseslovens § 3 er beskyttede naturtyper sikret mod tilstandsændringer i form af intensiveret drift, væsentligst opdyrkning, hyppigere omlægning, dræning samt forøget gødsning. Ingen af udbringningsarealer rummer § 3 beskyttet naturtyper.

Flere steder grænser udbringningsarealer op til § 3-beskyttede naturtyper – herunder vandløb.

Hvarre-Lundgård bæk er omfattet af vandløbslovens krav om 2 m dyrkningsfrie bræmmer.

På baggrund af terrænforholdene i området vurderes husdyrbruget ikke at rumme udbringningsarealer med særlig risiko for overfladeafstrømning af udbragt gødning eller erosionsmaterialer.

Alle udbringningsarealer i Rebild Kommune ligger inden for kommuneplanens udpegning Jordbrugsområder.

I jordbrugsområderne gælder retningslinje 5.3.3: Her skal hensynet til jordbrugserhvervene

varetages i balance med hensynet til de øvrige åben landinteresser og byudviklingsinteresser.

Samlet vurderes det ikke at fortsat almindelig landbrugsdrift medfører tilstandsændring af de pågældende beskyttede naturarealer.

NATURA 2000-områder og bilag IV-arter

Med baggrund i EU-habitatdirektivet er der i Danmark udpeget NATURA 2000-områder (internationale naturbeskyttelsesområder) til beskyttelse af en række naturtyper og arter. NATURA-2000-områderne omfatter EU-habitatområder, EU-fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. De tre kategorier er ofte sammenfaldende.

Husdyrbrugets drift omfatter ikke arealanvendelse inden for NATURA 2000-områder.

Brugets potentielle påvirkninger af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for nærmestliggende NATURA 2000-områder, er derfor luftbåren kvælstofbelastning fra udbringning af husdyrgødning samt udvaskning eller overfladeafstrømning af gødningsstoffer til vandløb og marine områder nedstrøms i NATURA 2000-områder.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger minimum 1,8 km fra nærmeste Natura 2000 område; den korteste afstand er til Natura 2000 område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Det vurderes, pga. afstanden, ikke at projektet kan medføre en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper indenfor Natura 2000 området.

Projektet vurderes herefter ikke at modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder.

En række dyr omfattet af naturbeskyttelseslovens § 29a og habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted i området omkring udbringningsarealerne. Ifølge oplysninger i "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (DMU Faglig rapport nr. 635, 2007) kan der i Rebild Kommune være forekomst af flere arter af flagermus samt odder, markfirben, løgfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander.

Rebild Kommune er bekendt med konkrete yngleforekomster af spidssnudet frø og stor vandsalamander tæt ved husdyrbrugets arealer. Vandhullerne vurderes at ligge langt nok fra udbringningsarealerne (minimum 25 m) til ikke at blive negativt påvirket. Drift af markarealerne vurderes ikke at være til skade for eventuelle forekomster af flagermus eller odderforekomst langs vandløb i området. Markerne vurderes ikke umiddelbart at rumme egnede levesteder for stor vandsalamander, markfirben, løgfrø eller spidssnudet frø.

Sammenfatning

Miljøgodkendelsen gives på en række generelle vilkår, der bl.a. sigter mod beskyttelse af natur mod uønskede påvirkninger. Efter vurdering af projektoplysningerne og områdets natur- og landskabsforhold finder Rebild Kommune, at godkendelsen sikrer naturbeskyttelsesinteresserne i området. Der stilles derfor ikke supplerende vilkår til naturbeskyttelse.

Det vurderes, at projektet er i overensstemmelse med retningslinjerne i kommuneplan 2013 for beskyttelse af natur og landskab. Specifikt vurderes projektet ikke at ville forringe tilstand af beskyttede naturtyper eller modvirke mål om gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for NATURA 2000-områder eller forringe levevilkår for bilag IV-arter i Rebild Kommune.

Aalborg Kommune har følgende udtalelse til sagen:

Udtalelse om arealer i Aalborg kommune i forbindelse med tillæg til miljøgodkendelse på Rævebakkevej 1, 9510 Arden - Mariagerfjord kommune

Mariagerfjord Kommune har den 9. juni 2016 bedt om Aalborg Kommunes udtalelse i forbindelse med tillæg til miljøgodkendelse (§ 12) af husdyrbruget på Rævebakkevej 1, 9510 Arden.

Omkring 8,6 ha af udbringningsarealerne ligger i Aalborg Kommune (mark numrene 110-0, 110-2 og 110-2).

Arealerne i Aalborg Kommune ejes af Verner Veje, Magnoliehaven 3, 9293 Kongerslev.

Natur

Ingen af udbringningsarealerne, der ligger i Aalborg Kommune, er vejledende registreret som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det nærmeste Natura 2000-område (*Lille Vildmose, Tofte Skov og Høste-mark Skov, Natura 2000-område nr. 17, Habitatområde nr. 18 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 7*) ligger mere end 1.000 meter øst for arealerne, og Aalborg Kommune vurderer ikke, at udbringning på arealerne kan påvirke området væsentligt.

Det vurderes, at afstanden mellem udbringningsarealerne og nærmeste Natura 2000-område er af en sådan størrelse, at det ikke vil medføre en negativ påvirkning af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ved udbringning af husdyrgødning på arealerne.

Aalborg Kommune vurderer, at der fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil medføre skadelige virkninger fra udbringningsarealerne på internationale naturbeskyttelsesområders integritet og overordnede bevaringsmålsætning. For den øvrige natur, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, i eller udenfor Natura 2000-området samt for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning fra udbringningsarealerne.

Der er ikke kendskab til forekomst af rødlistearter, særlige ansvarsarter eller bilag IV-arter i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne. Det er vurderet, at ingen beskyttede natur arealer, som kunne være leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, vil blive påvirket af det ansøgte projekt. På denne baggrund vurderes det, at godkendelse af anlægget og arealerne til udbringning af husdyrgødning ikke vil beskadige eller ødelægge leve-, yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter, rødlistearter eller ansvarsarter.

Vurderingen er foretaget på baggrund af tilgængelige data over fund af arter (Aalborg Kommunens egne registreringer, hjemmesiden: www.habitatar-ter.dk/ og Naturdata i Danmarks Miljøportal).

Overfladevand

Fosfor

Alle arealer i Aalborg kommune ligger uden for arealer, der afvander til Natura 2000 område overbelastet med fosfor.

Nitrat

Alle udbringningsarealerne i Aalborg kommune ligger i nitratklasse 1. Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at kravet til N-udvaskningen er overholdt med de anvendte virkemidler.

På den baggrund finder Aalborg Kommune, at der i afgørelsen skal stilles vilkår i stil med de følgende, der sikre, at kravene til arealer i Nitratklasse 1 overholdes;

På bedriften skal der hvert år være 1 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efter-afgrøder som følge af grønne marker.

Vandløb

Der løber to målsatte vandløb langs arealerne i Aalborg kommune; Lindenberg Å og Nørreå. Vandløbene er henholdsvis B2- og B3-målsatte. Der er ingen af arealerne, der hælder kraftigt ned mod vandløbene.

Habitatområder

Alle arealer afvander til Langerak. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes at kunne påvirke habitatområderne Aalborg Bugt og Nibe/Gjøl Bredning.

I Natura 2000 basianalysen for såvel Aalborg Bugt som Nibe-Gjøl Bredning vurderes det, at miljøet er påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

Det fremgår desuden af Miljøministeriets vandplaner for områderne, at miljø-målet er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt i området. Kommunen finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Aalborg Kommune går ud fra, at Mariagerfjord Kommune laver en samlet vurdering af tilstanden i området samt det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområdet i forhold til habitatbekendtgørelsen og efter Miljøstyrelsens vejledning.

Grundvand

Ingen af arealerne i Aalborg kommune ligger inden for områder med indvindingsoplande til vandværker, nitratfølsomme indvindingsområder eller områder, hvor der er udarbejdet en indsatsplan for grundvand.

Øvrige bemærkninger

Aalborg Kommune har i øvrigt ikke bemærkninger til anvendelse af arealerne.

1.5 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over tillægget til miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der er angivet i lovens § 85-87.

Udnyttelse af tillægget til miljøgodkendelse i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar. Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Enhver med retlig interesse i sagens udfald kan klage over denne afgørelse, efter husdyrbrugslovens regler.

En eventuel klage indsendes via Natur- og Miljøklagenævnets klageportal. Adgangen til klageportalen finder du enten via borger.dk eller virk.dk.

Klagefristen er 4 uger og udløber **tirsdag den 6. september 2016 kl. 23.59**. En eventuel klage skal være modtaget senest dette tidspunkt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klager indbetaler et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med et betalingskort, når du har tastet din klage ind i Klageportalen. Klagen bliver første sendt videre, når gebyret er betalt, og du har endeligt godkendt din klage.

Vejledning om klage reglerne kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.
Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.
4. der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
5. klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

1.6 Offentliggørelse

Tillægget til miljøgodkendelsen vil blive offentliggjort tirsdag den 10. maj 2016 ved annoncering på Mariagerfjord Kommunes hjemmeside. Der vil være en kort henvisning til annonceringen i ugeavisen samme dag.

Mariagerfjord Kommune

Charlotte Speich
Biolog

Kopi af udkast til tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Christian Bach Knudsen, Agri Nord, e-mail: chk@agrinord.dk
- Arden Vandværk, att. Søren Christoffersen, smc@arden-vandvaerk.dk
- Rold Vandværk, att. Ejnar Jensen, rold13@hotmail.com
- Fogedgårdens Vandværk, att. Jens Ole Rørbæk, fogedgaardenvand@gmail.com
- Lille Arden Vandværk, att. Rasmus Poulsen, ralle@hirtshalsboldklub.dk
- St. Arden Vandværk, att. Lars Petersen, vand@vejgaarden.com
- Kielstrup Vandværk, att. Frank Gade, frank.gade@get2net.dk
- Øster Doense Vandværk, att. Jørn Kragelund, joern.kragelund@buildings.schneider-electric.com
- Vebstrup Vandværk, att. Bodil Jensen, boj@mfv.dk

- Ejere af forpagtede arealer:
  - Tinna og Jesper Petersen, Hobrovej 35, 9510 Arden
  - Bent Herlevsen, Hobrovej 50, 9510 Arden
  - Else Bak Birkedal, Sdr. Truevej 9, 9500 Hobro
  - Kristian Peter Nielsen, Hobrovej 41a, 9510 Arden
  - Frida Vernersen, Lundgaard Hedevej 9, 9500 Hobro
  - Christian Bøgh Pedersen, Hobrovej 46, 9510 Arden
  - Jens Edvard Løgager Vammen, Roldvej 8, 9510 Arden
  - Dorthe Gjørtz, Hulemosevej 6, 9510 Arden
  - Erik Staun Jensen, Rold Bavnehøjvej 1, 9510 Arden
  - Mogens Pedersen, Hulemosevej 2, 9510 Arden
  - Pia Grønhøj & John Mortensen, Roldvej 5, 9510 Arden
  - Ejner Andersen, Nysum Byvej 44, 9610 Nørager
  - Leif Sørensen, Lundgård Hedevej 11, 9500 Hobro
  - Tom Aggerholm, Hvarre Hedevej 1, 9510 Arden
  - Kaj og Gitte Andersen, Hobrovej 36, 9510 Arden
  - Frode Kusk, Rævebakkevej 4, 9600 Nørager
  - Henrik Herlevsen, Hobrovej 44, 9510 Arden
  - Thomas Kragelund, Hvarre Hedevej 3, 9510 arden
  - Hans Justesen, Roldvej 2, 9510 arden

Kopi af tillæg til miljøgodkendelsen er sendt til:

- Konsulent: Christian Bach Knudsen, Agri-Nord, chk@agrinord.dk
- Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen, miljoe@aalborg.dk
- Naturstyrelsen Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, nst@nst.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne, senord@sst.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København, natur@dof.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Nordjyllands lokalafdeling, mariagerfjord@dof.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, dnmariagerfjord-sager@dn.dk
- Friluftsrådet i Nordjylland, v/Børge Poulsen, himmerland-aalborg@friluftsraadet.dk

Parter m.fl. er orienteret om det endelige tillæg til miljøgodkendelse.

2. Vilkår for tillægget til miljøgodkendelsen

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1a) Tillægget til godkendelsen samtlige arealer under CVR-nr. 98333053.
- 6a) Tillægget til miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 år fra meddelelsen af tillægget til miljøgodkendelsen.

2.18 Udbringningsarealer

- 61a) Ejendommens husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer, der er angivet på bilag 1.
- 64a) På bedriftsniveau skal der etableres efterafgrøder på 1 % af husdyrbrugets efterafgrødegrundareal – udover den til enhver tid lovpligtige andel. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.

Vilkårene erstatter tidligere vilkår 61, 64 og 65.

3. Miljøreddegørelse og vurdering

Mariagerfjord Kommune har vurderet de miljømæssige forhold ved den ansøgte ændring på Rævebakkevej 1, 9510 Arden. Vurderingen er foretaget i medfør af Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016.

Det er kun de forhold, som ændringen vurderes at påvirke, der er beskrevet og vurderet i dette afsnit.

På baggrund af nærværende miljøteknisk beskrivelse har Mariagerfjord Kommune besluttet at meddele tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 18. maj 2010.

3.1 Kort resumé

Husdyrbruget på Rævebakkevej 1, 9510 Arden fik 18. maj 2010 miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 12 til at udvide sin malkekvægsproduktion fra 270 DE til 483 DE (efterdagældende beregninger).

Per Kragelund søger nu Mariagerfjord Kommune om at tillæg til denne miljøgodkendelse. Ansøger har opkøbt og driver i dag Hulemosevej 5, 9510 Arden. Pga. dette opkøb er der mere husdyrgødning i gødningsregnskabet, idet husdyrgødningen fra Hulemosevej bliver importeret og udbragt på de tilknyttede marker. Der søges derfor om en ændring og udvidelse af det godkendte udbringningsareal samt en ændring i mængden af den udbragte husdyrgødning.

Husdyrbruget har nu 432 ha ejet og forpagtet udbringningsareal.

Der ændres ikke på dyreholdets sammensætning eller størrelse, og der sker ingen anlægsændringer.

3.2 Husdyrgødningsproduktion, dyretryk og udbringningsarealer

Med ansøgningen om tillæg søges der nu om, at 734 DE fra kvæg (101 DE dybstrøelse og 629 DE kvæggylle) kan udbringes på 432 ha egne og forpagtede udbringningsarealer. Dette medfører et dyretryk på udbringningsarealerne på 1,7 DE/ha.

3.3 Natur og vand

Mariagerfjord Kommune har vurderet om produktionen på "Kragelund" har effekt på vand- og naturtilstanden samt grundvandskvaliteten i området. Vurderingen er foretaget på baggrund af beregninger udført i det lovbestemte elektroniske ansøgnings-skema om miljøgodkendelse jf. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. I relation til overfladevand, dvs. vandløb, søer og marine områder, er der endvidere foretaget en vurdering ud fra kendskab til afstrømningsforhold til recipienterne samt dræning af arealerne.

3.3.1 Ammoniak

Godkendelse af samtlige arealer under cvr nr. 98333053

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, som drives under samme CVR nr. 98333053. Størstedelen af arealerne må anvendes som udbringningsareal for husdyrgødning, men er underlagt de begrænsninger, som følger af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Der er ingen arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Udbringningsarealer

Udbringningsarealer i relation til beskyttet natur

Projektet omfatter ikke udbringning af husdyrgødning på arealer registrerede som beskyttede naturtyper.

Der er udbringningsarealer, der ligger op ad beskyttet natur. Det drejer sig om udbringningsarealerne 1, 8, 10, 18, 50, 52, 70, 72, 76, 95, 152, 158, 30_Limfjor, 31_Limfjor, 32_Limfjor; 33_Limfjor, 52_Limfjor.

Natura 2000-områder

Nærmeste Natura 2000 område fra udbringningsarealerne er Natura 2000-område nr. 18 Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø. Udpegningsgrundlaget for området fremgår af bilag 2. Der er udbringningsarealer der grænser op til Natura 2000-området. Mariagerfjord Kommune vurderer derfor, at der ikke vil ske negative effekter ved udbringningen på Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV-arter

Der er ingen registrerede bestande af Bilag IV-arter, eller potentielle levesteder på udbringningsarealerne.

Konklusion - arealer

Det er kommunens samlede vurdering med baggrund i miljøstyrelsens vejledning, at den ansøgte drift, med de hertil stillede vilkår, er foreneligt med husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og habitatdirektivforpligtelsen som denne er defineret i miljøstyrelsens vejledning.

3.3.2 Tab af næringsstoffer til overfladevand

Ansøgningen omfatter arealer på i alt ca. 432 ha. Beliggende i opland til Grødebæk og Lindenberg Å der har udløb i Langerak, Limfjorden. Døstrup Bæk og Simested Å der løber til Hjarbæk Fjord. Arden Kloakgrøft, Gandrup Sø, Lundgård Bæk, Hummelbæk og Villestrup Å til Mariager Inderfjord. Hovedparten 248 ha ligger i oplandet til Præstebæk, Håndvadgrøften eller Veddam Kanal der via Haslevgårde Å, afvander til Ålborg Bugt. De resterende 119 ha afvander til Mariager yderfjord via kanalen eller Brødens grøft. Der afsættes 101,13 DE Dybstrøelse, 629,2 DE Kvæggylle og der afsættes 3,9 DE ved græsning, der tilføres ikke arealerne slam eller andet affald.

Mariager Inderfjord er ikke et internationalt naturbeskyttelsesområde, men afvander til Mariager Yderfjord, der er en del af fuglebeskyttelsesområde nr. 15 (*Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del*) og Ramsarområde nr. 11 (*dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde*), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 14 (*Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord*); samlet Natura2000-område nr. 14.

Mariager Yderfjord og Ålborg Bugt er en del af fuglebeskyttelsesområde nr. 15 (*Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, sydlige del*) og Ramsarområde nr. 11 (*dele af Randers og Mariager fjorde med tilgrænsende havområde*), der sammen med ådalene udgør habitatområde nr. 14 (*Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord*); samlet Natura2000-område nr. 14.

Langerak er opland til Ålborg Bugt, der er en del af samme Natura2000-område (nr. 14) som Mariager Yderfjord.

Hjarbæk Fjord er en del af fuglebeskyttelsesområderne nr. 24 (*Hjarbæk Fjord og Simested Å*) og nr. 14 (*Lovns Bredning*), der sammen med ådalene, her iblandt Glenstrup Sø, udgør

habitatområde nr. 30 (*Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal samt Skravad Bæk*); samlet Natura2000-område nr. 30.

Jordbundstyperne for udbringningsarealerne er i ansøgningen angivet som værende grovsandet jord (JB1), grov lerblandet sandjord (JB3), fin lerblandet sandjord (JB4) og humus (JB11). Der er god overensstemmelse med det vejledende tema på arealinfo.

Der er anvendt sædskiftet K12 (jf. sædskiftenotatet) i ansøgningen, hvilket svarer til referencesædskiftet.

Markerne 8 og 10 består hovedsagligt af dræned lavbundsarealer derudover er der sporadiske pletter af lavbund på udbringningsarealet

Udbringningsarealerne omfatter hverken stærkt skrånende vandnærearealer ($> 6^\circ$) ned mod overfladevand, eller andre arealer der op grund af områdets topografi vurderes at have risiko for overfladetab af næringsstoffer til vandmiljøet.

Kvælstof

Da udbringningsarealerne er omfattet af nitratklasse 0, 1 og 2, må dyretrykket som udgangspunkt højst være 94,73 % af det generelt tilladte dyretryk. Et højere dyretryk (DEreel) kan dog tillades, hvis der kompenseres via andre virkemidler, således at udvaskningen (KgN/ha DEreel) af kvælstof fra rodzonen ikke overstiger en udvaskning svarende til det reducerede dyretryk (KgN/ha DEmax). Dette er opfyldt i det aktuelle projekt, da den maksimalt tilladte og den reelle udledning af kvælstof fra rodzonen i ansøgningsystemet er beregnet til hhv. 66,4 og 65,6 kgN/ha. Sænkningen af udvaskningen fra rodzonen er opnået via 1 % ekstra efterafgrøder i forhold til plantedirektoratets krav. Der er stillet fastholdende vilkår til andelen af ekstra efterafgrøder.

Det er ikke muligt i den konkrete sag at skærpe beskyttelsesniveauet jf. kriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

Fosfor

Der er fosforoverskud fra husdyrgødningen på 1,3 kg P/ha/år og fosforkravet er overholdt med en margin på 1046,3 kg.

En del af arealet er drænet eller grøftet lavbund, og dermed omfattet af fosforklasse 2. Dette medfører, at der stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet (FeBD:PBD-molforholdet) er over 20.

Da der er arealer i oplandet til den målsatte Gandrup Sø, der er overbelastet med fosfor, er det undersøgt om beskyttelsesniveauet kan skærpes jf. kriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4.

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 4 er det muligt efter en konkret vurdering af risiko for fosfortab og recipientens sårbarhed at øge beskyttelsen ved at hæve fosforklassen for drænet sandjord til fosforklasse 1 eller 3, hvis jordens fosfortal er hhv. over 4 eller 6. Det vil i den konkrete sag ikke medføre en reduktion af fosforoverskuddet at hæve beskyttelsesniveauet for fosfor.

Vurdering af skadevirkning på habitatområder fra kvælstof

Et projekt skal overholde 2 afskæringskriterier for ikke at kunne have en skadevirkning på internationale naturbeskyttelsesområder. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriets pkt. 1

Kriteriet for hvornår et husdyrbrug i sammenhæng med andre planer og projekter ikke har en væsentlig påvirkning af et habitatområde er, at der ikke sker en stigning i husdyrtrykket i oplandet til habitatområdet.

Husdyrtrykket i oplandet til Hjarbæk Fjord, Langerak og Mariager Inderfjord er i perioden fra 2007 til 2015 faldende, hvorfor det ansøgte i kumulation med andre projekter og planer i oplandet i henhold til miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes at have en skadesvirkning på habitatområdet.

Ansøgningen opfylder således afskæringskriteriets pkt. 1 for husdyrbrug beliggende i områder med stigende dyretryk i oplande til marine habitatområder overbelastet med kvælstof.

Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B

Kriteriet for, hvornår et projekt i sig selv påvirker et habitatområde væsentligt er, at kvælstofbelastningen fra projektet ikke overstiger 5 % af den samlede kvælstofbelastning af habitatområdet, hvis habitatområdet er kvælstoffølsomt, og 1 % hvis habitatområdet er særligt sårbart.

I henhold til miljøstyrelsens vejledning om, hvornår et landbrug har en væsentlig påvirkning af et habitatområde, skal der i vurderingen alene indgå den merbelastning (husdyrbidraget) der er i forhold til en situation, hvor der havde været planteavl på arealerne.

Arealerne dyrket med et planteavlssædskifte (S3 på sand og S1 på ler/humus) og uden husdyrgødning vil have en udvaskning fra rodzonen på 69,4 kg N/ha/år, hvilket er 3,8 kg mere end de 65,6 kg N/ha/år i ansøgt drift.

Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B er derfor opfyldt.

Fosforpåvirkning af habitatområderne

Natur- og Miljøklagenævnet har med afgørelsen NMK-133-00045 anlagt den praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit C (det generelle beskyttelsesniveau for fosforoverskud) – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter bekendtgørelsens § 11, stk. 2-4, jf. bilag 4, afsnit 2 – gør op med reguleringen af fosforoverskuddet i sager efter husdyrbruglovens § 11.

Som følge heraf foretages der ingen yderligere vurdering af fosforpåvirkningen af habitatområderne.

Det er på baggrund af ovenstående Mariagerfjord Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt opfylder det generelle beskyttelsesniveau for overfladevand, der er fastsat i det danske lovgrundlag vedr. husdyrbrug, og at husdyrbruget hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter påvirker habitatområder væsentligt.

3.3.3 Kvælstofudvaskning til grundvandet

Ejendommen har 186 ha arealer i NFI fordelt på 37 marker. Der er ingen arealer i NK3.

Udvaskningen er på 57-68 mg nitrat/l med en merbelastning på 0 mg nitrat/l

Udvaskningen overstiger ikke planteavlsniveauet, som er på 57-71 mg nitrat/l.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Mariagerfjord Kommune vurderer, at udvaskningen af nitrat til grundvandet i denne sag ikke medfører en væsentlig miljøpåvirkning, idet lovens generelle beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at beskytte grundvandet.

4. Samlet vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet samt Mariagerfjord Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold har kommunen vurderet, at tillægget til miljøgodkendelsen, med de pågældende vilkår for anvendelse og drift af udspretningsarealerne, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

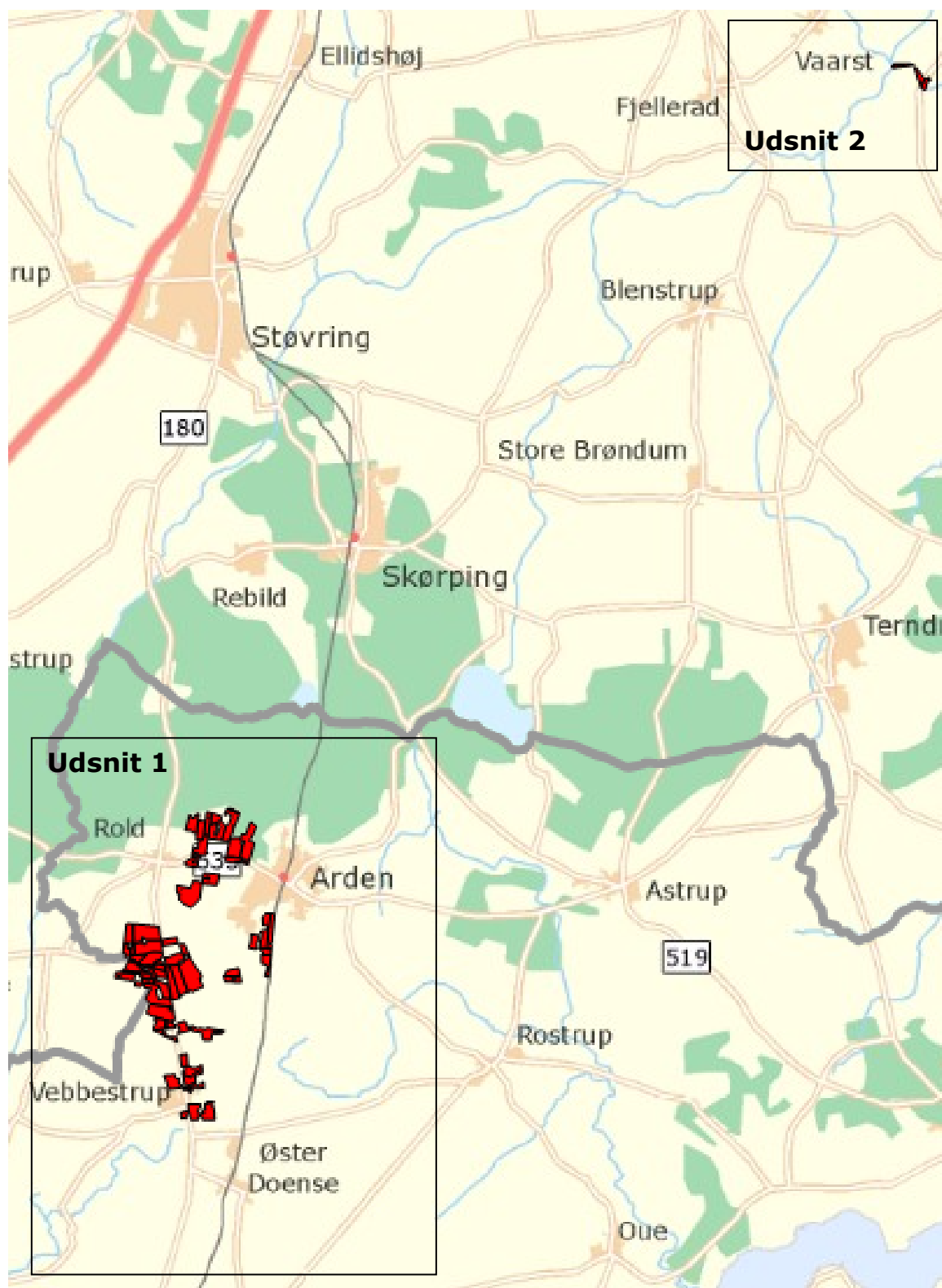
Mariagerfjord Kommune vurderer:

at ændringen af husdyrbruget kan godkendes, idet ændringen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, naturområder omfattet af § 7 i loven, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Limfjorden og Mariager Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Limfjorden og Mariager Fjord), grundvandet herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer. Endvidere er det vurderet, at ændringen og udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring. Endvidere er det vurderet, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre væsentlige ændringer i arealer, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller er særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Endeligt er det vurderet, at de ovennævnte naturområders bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder ikke vil påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

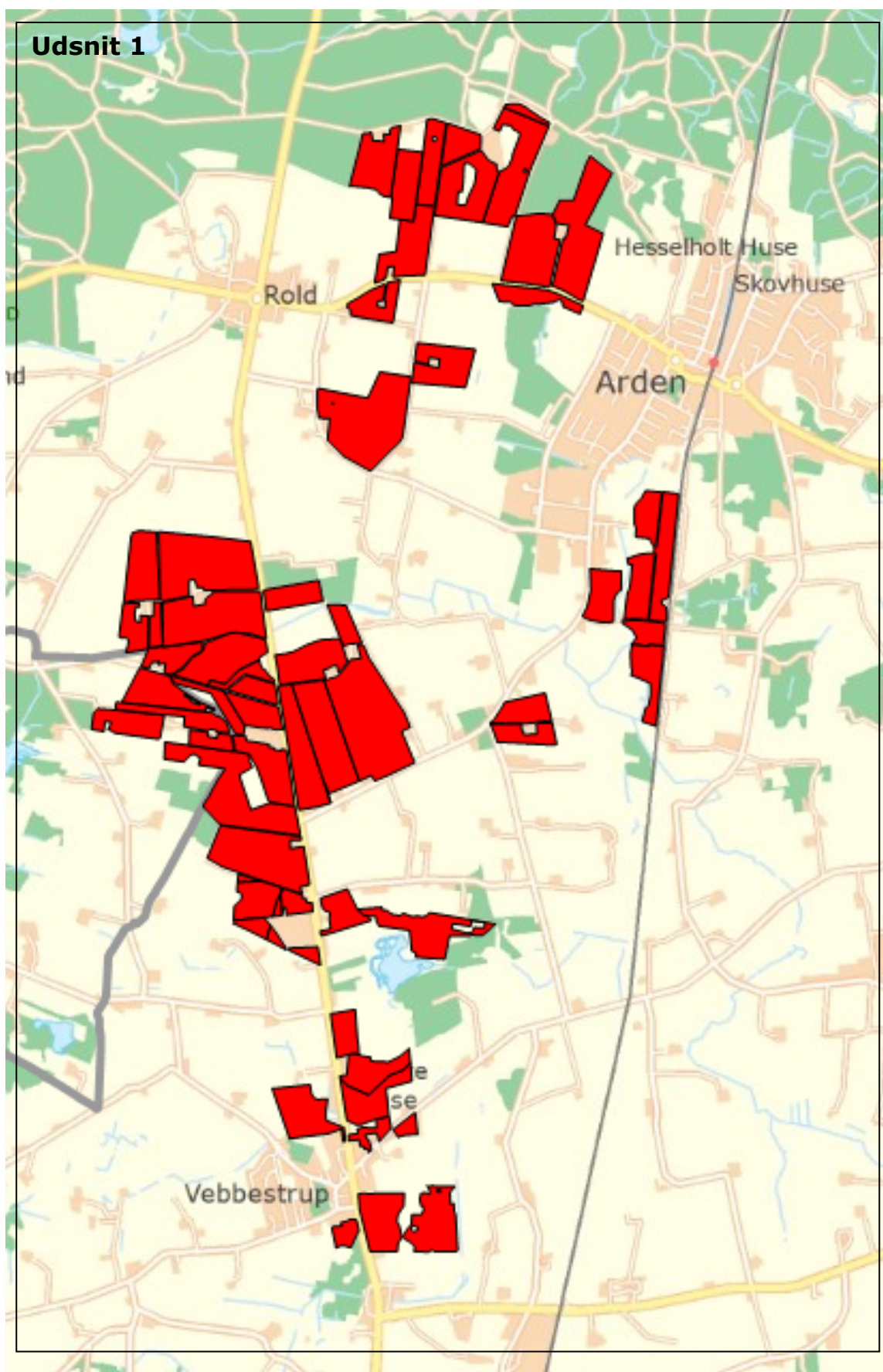
at der anvendes bedst tilgængelig teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

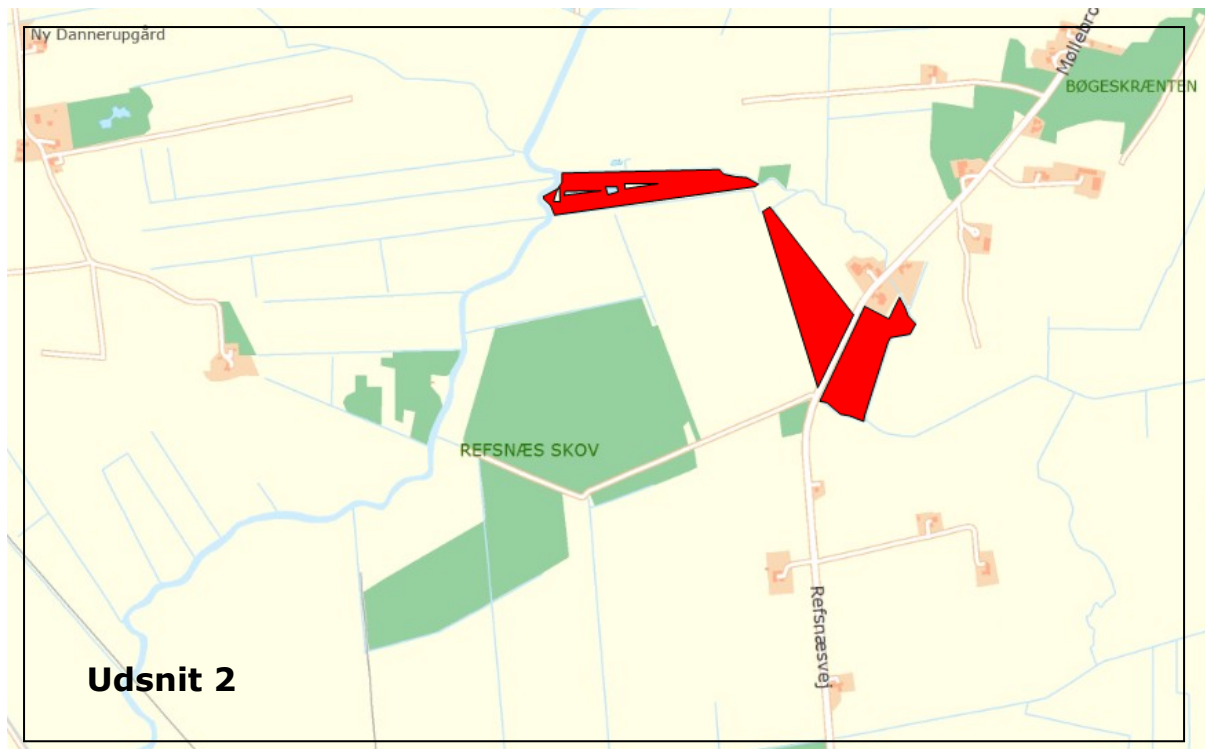
Bilag 1: Udbringningsarealer

Bilag 1: Udbringningsarealer - fortsat

Bilag 1: Udbringningsarealer - fortsat

Bilag 2: Udpegningsgrundlag for berørte natura 2000-områder

Udpegningsgrundlag for N2000 i Mariagerfjord Kommune opdateret august 2009 med nye udpegningsgrundlag for habitatområderne

Natura 2000-område nr. 18 omfatter EF-Habitatområde nr. 20 og EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 3 og 4

Udpegningsgrundlag for: Habitatområde nr. 20, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

- 1013 Kildevælds-vindelsnegl (*Vertigo geyeri*)
- 1014 Skæv vindelsnegl (*Vertigo angustior*)
- 1081 Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
- 1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)
- 1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)
- 1166 Stor vandsalamander (*Triturus cristatus cristatus*)
- 1318 Damflagermus (*Myotis dasycneme*)
- 1355 Odder (*Lutra lutra*)
- 1386 Grøn buxbaumia (*Buxbaumia viridis*)
- 1393 Blank seglmos (*Drepanocladus vernicosus*)
- 1902 Fruesko (*Cypripedium calceolus*)
- 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
- 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
- 3160 Brunvandede søer og vandhuller
- 3260 Vandløb med vandplanter
- 4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
- 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
- 5130 Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
- 6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
- 6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
- 6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
- 6430 Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn
- 7110 * Aktive højmoser
- 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
- 7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
- 7220 * Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand
- 7230 Rigkær
- 9110 Bøgeskove på morbund uden kristtorn
- 9130 Bøgeskove på muldbund
- 9150 Bøgeskove på kalkbund
- 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund
- 9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund
- 91D0 * Skovbevoksede tørvemoser
- 91E0 * Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld

Udpegningsgrundlag for: EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 3, Madum Sø

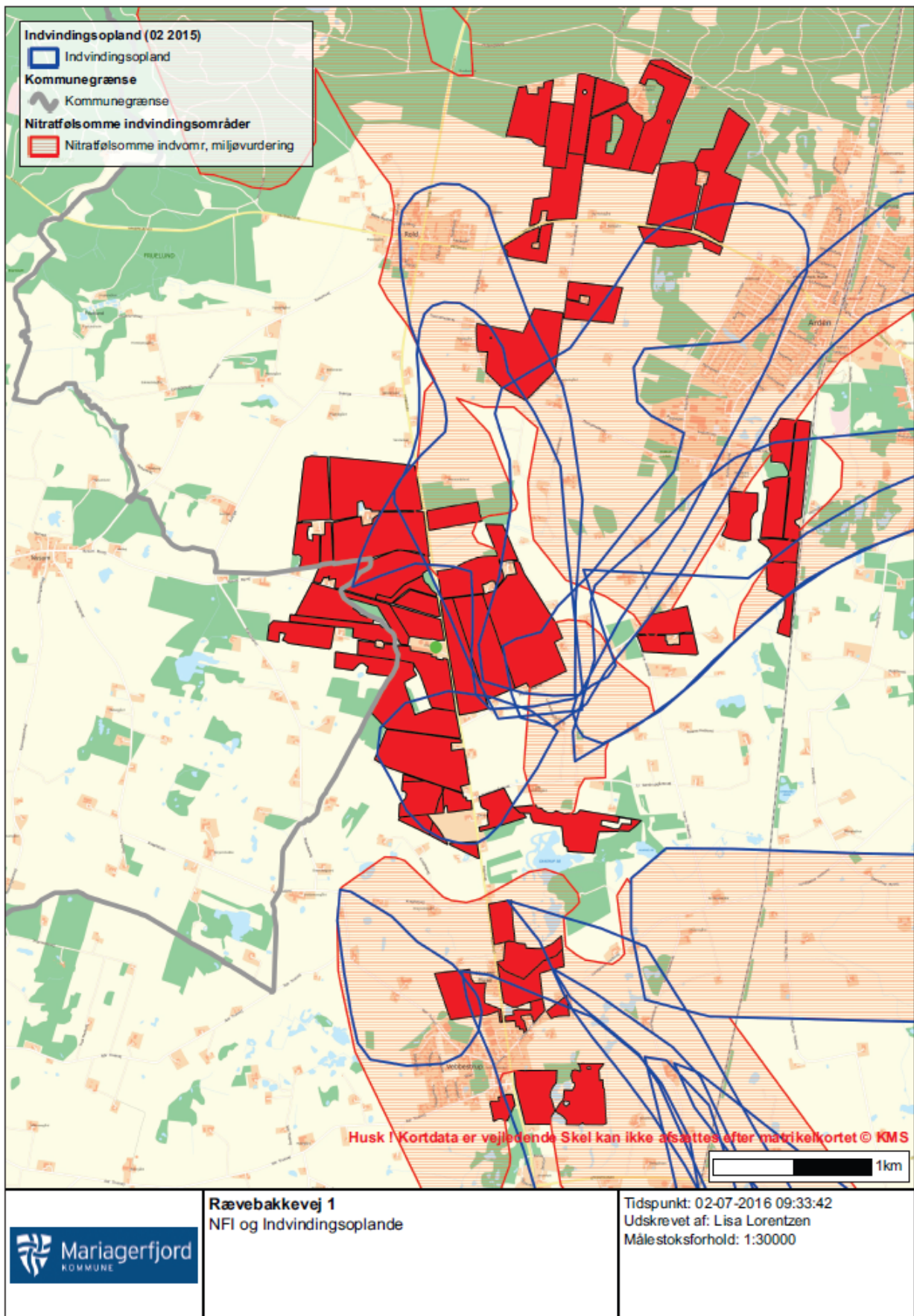
Madum Sø er oprindeligt udpeget for Hvinænder, arten er dog taget af udpegningsgrundlaget. Udpegningsgrundlaget rummer derved ingen arter.

Udpegningsgrundlag for: EF-Fuglebeskyttelsesområde nr. 4, Rold Skov

Hvæpsevåge
Stor hornugle
Isfugl
Sortspætte
Rødrygget
Tornskade

Bilag 3: NFI og indvindingsplande

Bilag 4: Bilag til Rebild Kommunes udtalelse

